

Zawiadomienie o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego

PODSTAWA PRAWNA:

Rozdział 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U.2017.210 tj.).

ZAŁOŻENIE STOWARZYSZENIA ZWYKŁEGO

Działanie stowarzyszeń zwykłych reguluje ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. Założenie stowarzyszenia zwykłego jest prostsze niż utworzenie stowarzyszenia zarejestrowanego w KRS. By je powołać wystarczy już trzy osoby – pełnoletnie, posiadające obywatelstwo polskie i niepozbawione praw publicznych. Osoby prawne takie jak firmy, spółki czy inne organizacje pozarządowe nie mogą być założycielami stowarzyszenia zwykłego; co więcej – nie mogą być również członkami takiej organizacji, ponieważ w stowarzyszeniu zwykłym mogą zrzekać się jedynie osoby fizyczne. Te zasady nie zostały zmienione w nowelizacji ustawy Prawo o stowarzyszeniach.

Osoby zakładające stowarzyszenie decydują o jego nazwie i celach działalności, określają siedzibę stowarzyszenia i teren jego działania, zasady nabywania i utraty członkostwa, dokonywania zmian w regulaminie i zasady rozwiązania się stowarzyszenia zwykłego. Wybierają także swojego przedstawiciela albo zarząd, który będzie uprawniony do reprezentowania założycieli wobec urzędu. Wszystkie te zasady określają w regulaminie działalności stowarzyszenia, który stanowi najważniejszy dokument stowarzyszenia zwykłego i pełni taką rolę, jak statut w stowarzyszeniu zarejestrowanym. Składają wniosek o rejestrację w ewidencji stowarzyszeń zwykłych.

Założyciele czyli **co najmniej 3** osoby zbierają się na spotkaniu (zebraniu) i decydują o:

- założeniu stowarzyszenia zwykłego
- przyjęciu regulaminu
- wyborze przedstawiciela albo zarządu

Dodatkowo jeśli członkowie chcą mają możliwość wyboru komisji rewizyjnej. Warunkiem jest określenie zasad jej wyboru oraz kompetencji w regulaminie stowarzyszenia zwykłego.

Na spotkaniu założyciele podpisują się także na liście członków założycieli. Ma ona zawierać: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczny podpis. Dodatkowo rekomendujemy, by na liście podawany był numer PESEL - trzeba go zgłosić do urzędu w przypadku wyboru do władz stowarzyszenia zwykłego np. na przedstawiciela albo członka zarządu. Dobrze, by na początku listy było oświadczenie o spełnianiu warunków ustawowych przez poszczególnych członków (osoba fizyczna, niepozbawiona praw publicznych). Lista założycieli jest załącznikiem do wniosku o rejestrację stowarzyszenia.

Regulamin stowarzyszenia zwykłego jest podstawowym dokumentem określającym zasady działania stowarzyszenia. Minimalna zawartość regulaminu wynika z art. 40 ust. 2 ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Zgodnie z tym regulamin powinien zawierać informacje o:

- nazwie
- celu lub celach i środkach działania
- terenie działania i siedzibie
- sposobie nabycia i utraty członkostwa
- zasadach wyboru przedstawiciela lub zarządu

- zasadach zmiany regulaminu
- zasadach rozwiązania stowarzyszenia zwykłego

Jeśli stowarzyszenie zwykłe chce powołać zarząd to w regulaminie muszą się znaleźć zapisy o (art. 40 ust. 3):

- trybie wyboru i uzupełniania składu zarządu
- kompetencjach
- warunkach ważności uchwał zarządu
- sposobie reprezentowania w tym w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych

Stowarzyszenie zwykłe może także powołać organ kontroli wewnętrznej najczęściej zwany komisją rewizyjną (art. 40 ust. 4) . Wtedy w regulaminie powinny znaleźć się zapisy o trybie wyboru i uzupełniania składu oraz kompetencjach tego organu.

Aby stowarzyszenie zwykłe zostało wpisane do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, przedstawiciel albo zarząd musi złożyć odpowiednie dokumenty (art. 40 ust. 5):

- **wniosek o wpisanie do ewidencji stowarzyszeń** zawierający datę jego sporządzenia, nazwę urzędu, do którego jest kierowany (starosty lub urzędu miasta), adres siedziby stowarzyszenia, podpis przedstawiciela albo wszystkich członków zarządu. Nie ma wzoru takiego wniosku o wpisanie do ewidencji stowarzyszeń zwykłych. W praktyce część urzędów przygotowuje dodatkowe wytyczne, szablony związane z zakładaniem stowarzyszenia zwykłego.
- **regulamin działalności;**
- **protokół, dokument z zebrania założycielskiego** z informacjami o założeniu stowarzyszenia zwykłego, przyjęciu regulaminu działalności, o wyborze przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie albo wyborze zarządu stowarzyszenia zwykłego. W praktyce najlepiej, by decyzje te miały postać uchwał. Jeśli w zebraniu założycielskim bierze udział więcej osób niż minimalna 3 warto rozważyć wybór przewodniczącego i protokolanta, którzy będą podpisywali zarówno protokół jak i załączone do niego uchwały. W przypadku braku wskazania takich osób warto by dokumenty podpisały wszyscy uczestnicy spotkania.
- **lista założycieli** zawierająca ich imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, adresy zamieszkania, własnoręczne podpisy. Dodatkowo rekomendujemy, by na liście podawany był numer PESEL - trzeba go zgłosić do urzędu w przypadku wyboru do władz stowarzyszenia zwykłego np. na przedstawiciela albo członka zarządu. Dobrze, by na początku listy było oświadczenie o spełnianiu warunków ustawowych przez poszczególnych członków (osoba fizyczna, niepozbawiona praw publicznych),
- **dane przedstawiciela albo członków zarządu** - imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL
- **adres siedziby** - najprościej, by informacja o adresie siedziby pojawiła się w protokole bądź w uchwale o założeniu stowarzyszenia zwykłego. Niektóre urzędy mogą wymagać odrębnego oświadczenia przedstawiciela albo zarządu o adresie siedziby stowarzyszenia zwykłego.

Dodatkowo jeśli zgodnie z regulaminem stowarzyszenie zwykle wybiera organ kontroli wewnętrznej to podaje także dane członków tego organu - imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL.

Rejestracja stowarzyszenia zwykłego polega na wpisaniu go do ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej w danym starostwie/urzędzie miasta. Zasady wpisu do ewidencji określone zostały w ustawie Prawo o stowarzyszeniach i w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 2 maja 2016 r. w sprawie prowadzenia ewidencji stowarzyszeń zwykłych, jej wzoru oraz szczegółowej treści wpisów.

Starosta po otrzymaniu wszystkich wymaganych dokumentów bada, czy są one poprawne pod względem formalnym czy regulamin jest zgodny z przepisami prawa, oraz czy założyciele spełniają wymogi określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach.

Jeśli starosta nie ma uwag i zastrzeżeń wobec celu powstania stowarzyszenia ani wobec złożonych dokumentów, wpisuje stowarzyszenie zwykle do ewidencji. Ma na to 7 dni od terminu wpłynięcia dokumentów (art. 40a ust. 2). W razie wątpliwości, braków w dokumentach starosta może wezwać stowarzyszenie (przedstawiciela lub zarząd składający wniosek) o uzupełnienie braków. Stowarzyszenie zwykle ma 14 dni na zastosowanie się do wezwania. Jeśli tego nie zrobi w określonym terminie wniosek nie będzie rozpatrywany (jest bezskuteczny - art. 40a ust. 3).

Stowarzyszenie (przedstawiciel lub zarząd) dostaje "bezzwłocznie" informację od starosty o wpisie bądź jego braku. Jeśli starosta nie zarejestruje stowarzyszenia w ciągu 7 dni (od wpłynięcia wniosku albo jego uzupełnienia) to przedstawiciel lub zarząd ma prawo do zaskarżenia tej decyzji do sądu administracyjnego (skarga na bezczynność - art. 40a ust. 5 i 6).

Starosta może wnieść do sądu wniosek o zakaz założenia stowarzyszenia zwykłego. Sąd może zakazać jeśli jego zdaniem nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa. (art. 41)

Nowelizacja ustawy Prawo o stowarzyszeniach obowiązująca od 20 maja 2016 r. przyniosła prawdziwą rewolucję związaną z możliwościami działania stowarzyszeń zwykłych znacznie je poszerzając. **Stowarzyszenia takie nadal nie mają osobowości prawnej ale mogą zaciągać zobowiązania, nabywać prawa, pozywać i być pozywane** (art. 40 ust. 1a).

Stowarzyszenia zwykle mogą korzystać z różnych źródeł finansowania (art. 42 ust. 2 i 3). Są to składki członkowskie, darowizny, spadki, zapisy, dochody z majątku stowarzyszenia, ofiarność publiczna (zbiórki publiczne) oraz z dotacje.

Inne uprawnienia to możliwość uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego a także możliwość przekształcenia stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe (to będzie możliwe dopiero od 1 stycznia 2017 r.).

Stowarzyszenia zwykle nadal nie może:

- powoływać swoich oddziałów terenowych,
- łączyć się w związki stowarzyszeń,
- zrzekać osób prawnych (np. innych stowarzyszeń, firm itp.)
- prowadzić działalności odpłatnej pożytku publicznego,
- prowadzić działalności gospodarczej,

Z faktu, że stowarzyszenie zwykle stanowi prostszą formę stowarzyszenia, która nie wymaga rejestracji w KRS i nie ma osobowości prawnej, nie wynika, iż jest zwolnione z innych obowiązków, którym podlegają pozostałe stowarzyszenia. W odrębnych przepisach prawnych obowiązujących wszystkie organizacje nie istnieje wyłączenie dla stowarzyszeń zwykłych. **Stowarzyszenie zwykle, podobnie jak organizacja zarejestrowana w KRS, musi uzyskać numery REGON i NIP.**

OPLATA

Zwolnione z opłat.

TRYB ODWOŁAWCZY

Na postanowienie sądu o zakazaniu założenia stowarzyszenia przysługuje środek zaskarżenia w trybie cywilnoprawnym.

JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA

Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej,
Wydział Administracyjno- Organizacyjny,
ul. Brzeska 41, 21-500 Biała Podlaska
III p. 327, tel: (083) 351 13 56
e-mail: obywatelskie@powiatbialski.pl